

FRA:n lehdistötiedote

Wien, 9. tammikuuta 2015

Uhreille kohdennettuja tukipalveluja on lisättävä EU:ssa

Rikoksen uhrien tukipalvelut on kohdennettava tehokkaasti ja niille on annettava riittävät resurssit. Näin varmistetaan uhrien oikeuksien toteutuminen käytännössä rikoksesta aiheutuneen kärsimyksen jälkeen. Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA) julkaisee tänään ensimmäisen kattavan arvioinnin uhrien tukipalveluista Euroopan unionissa. FRA toteaa, että vaikka parannusta on havaittavissa, tilanne on edelleen haasteellinen monissa jäsenvaltioissa.

"Uhreille on tarjottava apua ennen rikosoikeudenkäyntiä, sen aikana ja sen jälkeen. Oikeudellisen tuen lisäksi on tarjottava psykologista ja henkistä tukea", sanoo FRA:n johtaja [Morten Kjaerum](#). "EU:n jäsenvaltioiden on saatettava EU:n rikosuhridirektiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä 10 kuukauden kuluessa, mikä vaatii vielä paljon työtä."

FRA esittää raportissa muun muassa seuraavat ehdotukset tehokkaan tuen varmistamiseksi uhreille koko EU:n alueella:

- EU:n jäsenvaltioiden on huolehdittava kohdennettujen tukipalvelujen tarjoamisesta uhreille. Niitä ovat rikosten henkisten seurausten hoitoon liittyvä tuki ja neuvonta uhreille, joilla on erityistarpeita, kuten vammaisille uhreille, seksuaalisen väkivallan uhreille tai rikoksen uhriksi joutuneille paperittomille maahanmuuttajille.
- EU:n jäsenvaltioiden on varmistettava, että ne noudattavat rikosuhridirektiivin velvoitteita, jotka koskevat poliisi- ja tuomioistuinhenkilöstön koulutusta. Jäsenvaltioiden on annettavat käyttöön näiden toimenpiteiden toteuttamiseen tarvittavat lisäresurssit.
- Hallinnolliset esteet olisi poistettava, jotta oikeusapua voidaan tarjota rikosoikeudellisen menettelyn osapuolena oleville uhreille samalla tavalla kuin sitä on saatavilla rikosoikeudellisen menettelyn vastaajille.
- Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että uhrit saavat paitsi tukipalveluja, myös tietoa oikeuksistaan sekä asianmukaisia tietoja heitä koskevan asian käsittelystä.
- EU:n jäsenvaltioiden olisi kannustettava uhreja rikosilmoituksen tekemiseen varmistamalla, että uhrit saavat viipymättä tietoa rikosuhrien tukipalveluista kaikilta heidän kanssaan tekemisissä olevilta viranomaisilta, kuten terveydenhuoltoviranomaisilta.

FRA:n tutkimukset ovat johdonmukaisesti osoittaneet, että rikosten ilmoittamatta jättäminen on merkittävä este rikoksen uhrien oikeuksien

toteutumiselle. Kohdennetut ja tarkoituksenmukaiset uhrien tukijärjestelmät ovat olennainen osa menettelytapoja, joilla vahvistetaan luottamusta viranomaisiin ja lisätään rikosten ilmoittamista, jota ilman ei pystytä tehostamaan rikostutkintaa ja syyteeseenpanoa. *Rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista annettu direktiivi* eli rikosuhridirektiivi merkitsee suurta edistysaskelta tässä asiassa. Jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin artiklat osaksi kansallista lainsäädäntöä 16. marraskuuta 2015 mennessä.

Uhreille annettavaa tukea koskevat kysymykset liittyvät läheisesti FRA:n muuhun oikeussuojan saatavuutta, syrjintää ja viharikoksia koskevaan toimintaan sekä erityisesti viraston laajoihin survey-tutkimuksiin yleisimmin rikoksen uhriksi joutuvista ihmisistä. Näiden tutkimusten tuloksia on esitelty muun muassa julkaisuissa, jotka käsittelevät [LGBT-henkilöiden asemaa, juutalaisiin kohdistuvaa syrjintää ja viharikollisuutta](#) ja [naisiin kohdistuvaa väkivaltaa](#).

FRA on kerännyt tänään julkaistavaan raporttiin tietoja 28 jäsenvaltiosta. Raportissa annetaan tietoja ja esitetään analyysi kansallisella tasolla käytettävistä menettelyistä. Julkaisusta käy ilmi, että jäsenvaltioissa on monista haasteista huolimatta tapahtunut myös myönteistä kehitystä ja raportissa on lueteltu esimerkkejä lupaavista käytännöistä. Niitä ovat esimerkiksi seuraavat:

- Eräissä jäsenvaltioissa, kuten Belgiassa, Suomessa ja Virossa varmistetaan, että uhrien tukijärjestöillä on toimipisteitä joko poliisiasemilla tai niiden välittömässä läheisyydessä, mikä helpottaa uhrien eteenpäin ohjaamista.
- Monissa jäsenvaltioissa, kuten Puolassa, Tanskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, saadaan varoja uhrien tukipalveluille rahastosta, jota ylläpidetään rikoksesta tuomittujen maksamilla maksuilla.
- Esimerkiksi Espanja ja Ruotsi ovat kehittäneet ohjelmistosovelluksia, joissa annetaan tietoja oikeudenkäyntimenettelyistä sekä viranomaisten ja muiden tahojen yhteystietoja.

Raportti on saatavana seuraavasta linkistä: [Victims of crime in the EU: the extent and nature of support for victims](#)

Rikosuhridirektiivi on vain yksi osa laajempaa uhrien oikeuksia koskevaa pakettia. [Kaksi muuta pakettiin kuuluvaa säädöstä](#) tulee voimaan 11. tammikuuta 2015. Niillä varmistetaan, että rikoksen uhreilla, joille on myönnetty suojelumääräys yhdessä EU:n jäsenvaltiossa, on oikeus vastaavaan suojeluun toisessa jäsenvaltiossa.

Lisätietoja: media@fra.europa.eu

P.: +43 1 580 30 642

Huomatuksia toimittajille:

- Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) tehtävänä on tarjota tietoon perustuvaa neuvontaa EU:lle ja kansallisille päätöksentekijöille sekä edistää tietoon perustuvaa ja kohdennettua keskustelua perusoikeuksista ja niihin liittyvistä toimintatavoista.
- *Euroopan parlamentin ja neuvoston [Direktiivi 2012/29/EU](#) rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista.*